

333. Hogyan készülhet elő a lélek arra, hogy Isten magához ölelje?

Imádkozzuk a 139. számú éneket:

*Ó, Uram, nem vagyok én méltó,
Hogy házamba költözni légy jó,
Mondjad csak egy szóval nékem
S meggyógyul az én lelkem!*

A szemlélő ima útjainak tárgyalásában eddig néztük:

1. a **lecsendesedés** imájában a lélek hogyan várakozik és vágyakozik csendben Istenre;
2. az **aktív összeszedettség** imájában a lélek hogyan tekint Istenre. Ezek az imamódok az emberi erőfeszítés gyümölcsei is;
3. a **jelenlét** imájánál Isten hogyan mutatja meg jelenlétét a léleknek. Ott már Isten veszi át a kezdeményezést az imádságban.
4. a sötét éjszakában, a **megtisztulás** imájában Isten megvilágosítja a lélek sötétségét;
5. a **megvilágosodás** imájában az imádkozó lélek már tapasztalja, hogy Isten egyre közelebb jön hozzá, és belső megvilágosodást ad neki;
6. az **Istennél való megpihenés**, a passzív, vagyis kapott nyugvás imájában Isten engedi, hogy az imádkozó ember megpihenjen Isten jelenlétében;
7. az **Istennel való együttlét** imájában Isten eljön az imádkozó emberhez, és együtt van vele.

Ezek az imaszakaszok a lélek **Isten felé való ágaskodását**, illetve Istennek az imádkozó emberhez való közeledését mutatták be számunkra. Isten eljön a magas égből a földön élő kicsiny emberhez, Akit az imádkozó ember boldogan befogad.

I. Hogyan készülhet fel a lélek arra, hogy Isten magához ölelje őt?

Most a szemlélődő ima útjainak tanulmányozásában a következő részre térünk rá, amelyben azt tanulmányozzuk, hogy **Isten**, Aki eljött az emberhez, **hogyan vonja magához az embert innen a földről a mennyország magasába?**

1. Ennek első fokozata az **elragadottság**, görög szóval az ekstázis imája, amelyben a lélek megéli: „Uram, magadhoz ragadtál, és hosszasan átölelve tartod a lelkemet.” Az imádságnak, a szemlélődő imának az eddig tanulmányozott szakaszai hasonlítanak ahhoz, amikor a kicsi gyermek ágaskodik, kéri az édesapját, édesanyját: „vegyél föl!”, és az a jó szülő lehajol gyermekéhez. Ebben a második részben, imaszakaszban az Úristen hasonlít ahhoz a szülőhöz, aki már emeli a magasba kicsi gyermekét, hogy aztán a szívére szorítva dédelgesse. Nyilván, hogy ebben az imaszakaszban Isten a kezdeményező. Ő az, Aki lehajol a teremtményéhez, és Ő az, Aki felemeli magához választott, kicsiny gyermekét. De azért az Istent szemlélő imában mindig nekünk, embereknek is **szabad az ágaskodásunkkal jelezni a vágyódásunkat arra, hogy Isten fölemeljen magához, és hosszasan magához ölelve tartsa a lelkünket.**

a) Először is a **rágondolással**. A Zsoltárossal együtt mondhatjuk: *Jóságodról elmélkedünk, Istenünk templomod belsejében* (Zsolt 47, 10). Ebben az imamódban is a két szellemi képességünkkel tudunk Isten felé irányulni, de itt már a szellemi megismerő-képességünk működési színhelyét mintegy áttesszük önmagunkból Istenbe. Ezt fejezi ki a Zsoltáros magatartása: *Isten jóságáról Ő a templomának a belsejében imádkozik*. Az imádkozó ember tehát elhagyja a profán világot, amely akadályozná, hogy gondolatai Istenhez szálljanak. Elhagyja önmagát is, amennyiben ez egy lezártágot, lekorlátozódást, önmaga felé irányulást jelentene, és átteszi értelmé gondolatait

oda, ahol az Úr lakozik. A földi templom mindig az égi templom mása. Ha mi a földi templomban gondolunk Isten jóságára, akkor tulajdonképpen elővételezzük azt az állapotot, hogy milyen nagyszerű lesz, amikor majd Isten egészen felemel magához a mennyei magasába, a mennyei templomába, és ott már láthatjuk is a mi jó Istenünket. Nemcsak a jóságát tapasztaljuk meg, mint itt a földön, olyan **gyakran Isten jósága öröme, hálálkodásra, szeretetre, ujjongásra indítja a szívünket, lelkünket, hanem a jóság forrását, magát Istent szemlélhetjük!** Itt a földön még gondolunk Isten jóságára, ott pedig a mennyben már látjuk is a jó Istent; Istent, Aki jó.

b) Az előkészületben, hogy az embert Isten magához ölelje, másodszor segít a vágyódásunk, az akaró-képességünk, ez a másik szellemi képességünk. A Zsoltárossal mondjuk: *Epedve sóvárog a lelkem az Úr udvarába, szívem és testem áhítózik az élő Isten után* (Zsolt 83, 3). Ezt már eddig is imádkoztuk Isten utáni vágyódással, Akivel itt a földön akartunk találkozni szent templomában. Az Úr templomának udvarában a csarnoka, az Úr templomának a közelsége is már az istenélmény örömeivel töltötte el a szívünket. De most már a Szentlélek arra indít, hogy **Isten mennyei udvarába**, mennyei templomának csarnokába **vágyódjon a lelkünk!** Amikor a Szentlélek tölti el az ember *testét és lelkét áhítattal az élő Isten után*, akkor úgy megkönnyebbül, megkönnyül, könnyűvé válik az ember az Isten felé irányulásában. Talán hasonlít ez ahhoz, amikor a gyermek az árkot át akarja ugorni a maga erejével, illetve amikor a szülei megfogják a gyermek karjait, és átlendítik azon a mélységen. A levegőbe emelik. Ezt az Isten után vágyódó lelkületet is Isten önti a szívünkbe. Ilyen **ég felé sóvárgó lélekkel nyújtsuk ki lelkünk imára tárt kezeit az Úrnak: „Ragadj fel, emelj fel a magasba, Tehozzád, Uram!”**

c) Harmadszor a lélek úgy tud előkészülni arra, hogy Isten magához ölelje őt, hogy **égre emelt tekintettel él.** A Zsoltárossal már eddig is imádkoztuk: *Hozzád emelem tekintetemet, Uram, Aki a mennyben élsz* (vö. Zsolt 140, 8), de ebben az imaszakaszban az imádkozó ember egyre jobban megéli: **Isten vonzza magához az ember tekintetét.**

A földi tájokról az ég magasába hív Isten. Itt már az az imádság, amelyet eddig is végeztünk az Egyház-édesanyánk szavára, hogy emeljük fel szívünket, és mi felemeltük az Úrhoz; átmegy egy olyan élménybe, amikor az imádkozó ember azt tapasztalja, hogy Isten emeli fel önmagához az ő kicsiny emberi szívét.

Égre emelt tekintettel és égbe emelt szívvel élni azt jelenti, hogy az ember tekintetét és a szívét Isten emelte fel, irányította már önmagához, önmagára. Olyan ez, mint amikor a gyermek, akit az édesapja fel akar emelni, hogy a szívére szoríthassa, még dobbant is egyet a lábával, hogy egyre magasabba, egyre könnyebben tudjon szárnyalni édesapja erős karjaiban. Az ember ebben az imaszakaszban az Isten felé kitárulkozás moccanásával tud segíteni az Úristen hívogató, magasba emelő kegyelmével együttműködni, hogy az ő életében megvalósuljon Isten akarata, mert hiszen Isten akarja őt a szívére ölelni. De a kicsi gyermek rugaszkodása az ég felé nagyon elenyésző ahhoz képest, amit az édesapa ajándékoz neki, ahogyan az erős felnőtt felemeli magához a kicsi gyermeket. Itt a lélek már átadja az Úristennek a tevékenység folytatásának a jogát: **„Uram, én csak eddig tudtam fölfelé rugaszkodni Tehozzád, most már Te segíts engem!”** Először itt is a kérés, a könyörgés lehet a feladatunk. Mondogassuk a Zsoltáros fohászát: *Kelj fel, Istenem, tárd ki erős karodat, és a nyomorultról el ne feledkezzél!* (Zsolt 9B, 12). A kicsi gyermek is könyörög édesapjának: „Vegyél föl! Kelj fel a székedből, gyere el hozzám, hogy felemelhessél!” Istenhez is szabad ilyen **gyermeki bizalommal** fordulni, **szabad várakozni az Ő hatalmas, erős karjaiba.** Isten tevékenységénél, amellyel Ő készülődik arra, hogy kicsi gyermekét, akihez már lehajolt, felemelje magához.

2. A második lépcső az, hogy **Isten segítséget ad az imádkozó embernek.** A Zsoltáros ezt így fogalmazza meg: *Oltalmazó pajzsot Te nyújtottál nekem* (Zsolt 17, 36). Milyen jó az, amikor a csatában az ember megtapasztalja, hogy az ellenség támadó nyilaival szemben a hadsereg vezére nyújt neki oltalmazó pajzsot, megvédi. De a pajzsnak van még egy nagyszerű szerepe: Amikor a harc véget ér, a főparancsnok kitünteti a legbátrabb harcosokat azzal, hogy pajzsra emelve felmutatja őket a sereg többi tagja előtt: „Ti is ilyen vitézül harcoljatok a gonosz ellen!” **Isten is az**

Ő oltalmazó pajzsát úgy nyújtja az imádkozó embernek, hogy pajzsára emeli, megmutatja nemcsak a földi seregeknek, hanem a mennyei seregek, az agyalok és a szentek számára is Őt.

3. Harmadszor a lélek úgy tudja megtapasztalni Istennek ezt a magasba, magához emelő tevékenységét, hogy megéli: **Isten körülveszi őt, mint a szeme fényét.** Mózes és az ószövetségi választott nép tagjai ezt a kivonulás alkalmával tapasztalták meg: *Népét Isten körülvette és tanítgatta, és mint a szeme fényét, úgy őrizte* (MTörv 32, 10). Tehát az az ember, akit Isten a mélységek mélyéből, akár a tenger mélyéből is kiemel, és kezd magához emelni, az megélheti: **Isten körülveszi őt a szeretetével.** Kiragadta a szörnyű iszapból, és most **kezdi tanítgatni az Ő szeretetének gyengédségére,** de ugyanakkor mégis hatalmas erejére. A lélek boldogan éli meg: Isten vigyáz rá, mint szeme fényét, úgy őrzi, hogy le ne essen a magasból, ahova őt már felemelte az Úr.

Ha egy kicsiny, repülni még nem tudó madárfiókat a tenyerünkbe veszünk, akkor körülvesszük szeretettel, melengetjük, vigyázunk rá, hogy ki ne essen a tenyerünk kicsi fészkeéből, de azért tanítgatjuk is, hogy repülni tudjon, a szárnypróbálgatásokból egyszer majd megszülessen az ég felé való repülés. Amikor a lélek megéli azt, hogy olyan drága ő Istennek, mint az ember szeme fénye, amikor megéli azt, Isten körülveszi szeretetével és tanítgatja az ég felé szárnyalásra, akkor a boldogságnak valami újabb fokozatát élheti meg.

Most a továbbiakban nézzük:

II. Hogyan tudja megélni a lélek ezt a boldogságot, amikor Isten már kezdi őt felemelni, hogy a szívére ölelhessen?

Via Topusz püspök *A lelki tökéletesség fejezetei* című könyvében azt mondja: „**Aki szívből szereti Istent, az nagyon vágyódik arra, hogy lelke belső megvilágosítást kapjon,** noha érzi, hogy testből és vérből való ember. Mégis immár saját **magáról teljesen elfeledkezik,** sőt Istennek feléje irányuló szeretete egészen **új emberré alakítja át.** Az ilyen ember jelen van ugyan a világban, de mintha már nem lenne ebben a világban (vö. 1 Kor 7, 31). Testben él ugyan, de a szeretet által lelkileg folyton közelebb kerül Istenhez. A szeretet heves tüze azután **lángra gyújtja a szívét,** hogy a vágyódás tüzeben egyesüljön Istennek. Isten szeretete miatt teljesen kiveti magából az önszeretetet, ahogy Szent Pál apostol is mondja: *Ha magunkon kívül vagyunk, Istenért vagyunk; ha észnél vagyunk, értetek vagyunk* (2 Kor 5, 13).” Eddig az idézet a *Lelki tökéletesség fejezetei* című könyv 14. fejezetéből.

Az istenszerető ember tehát vágyódhat arra, hogy magát elfeledve, magát mintegy hátra hagyva **egyre közelebb kerüljön Istenhez,** egyre magasabbra jusson az istenszeretet létrafokain. Az ember vágyódik arra, ahogy Via Topusz püspök mondja, hogy belső megvilágosodást kapjon. De a belső megvilágosításra való eljutást Isten ajándékozta neki.

1. **Mit eredményez az emberben az Isten utáni vágyból fakadó szeretet?** Mit eredményez Istennek az ember utáni vágyódásából fakadó szeretete?

Azt, hogy **Isten és a lélek már együtt vannak az egymás felé irányuló vágyódás által.** Az imádkozó ember itt elmondhatja: *Kerestem az Urat, és Ő meghallgatott engem* (Zsolt 39, 2). 38? Isten ajándékából egyre jobban megtapasztalja a hozzá lehajló Isten ragyogó lényét, elárasztja őt a fény (vö. Zsolt 33, 6). **Minél inkább Istenre tekint, annál inkább elárasztja őt Isten ragyogó Fényessége,** mert az Úr nemcsak lehajol hozzá, hanem kezdi magához emelni az Ő kicsiny gyermekét. Jézus ugyanis megígérte: *Nem hagylak árván titeket, eljövök hozzátok. Rövid idő még, és a világ nem lát engem. De ti láttok, mert én élek, és ti is élni fogtok. Azon a napon megtudjátok, hogy én az Atyában vagyok, ti énbennem, és én tibennetek* (Jn 14, 18-20). **Jézus,** Aki mennybe ment közülünk, tehát **megígérte: eljön, hogy magával vigyen bennünket. Ez a reménység,** hogy Isten felemel bennünket mennyei otthonába, örömmel tölt el bennünket. Ezt a jövőre való örömet a Zsoltáros szintén megélte, és ezért buzdít: *Örvendjétek, igazak az Úrban!* (Zsolt 96, 12).

2. Mi az örömünk forrása?

A Zsoltáros ezt is megmondja: *Fényesség virrad az igazra, és öröm a tisztaszívűekre* (uo., 11). És hogy mennyire van okunk örülni az Úr érkezésének, azt a Zsoltáros szintén a szívünkbe vési: *Örvendjen az ég, és ujjongjon a föld az Úr előtt, ... mert eljön!* (Zsolt 95, 11. 13). Amikor az imádkozó lélek megtapasztalja azt, hogy Isten eljött, ez már misztikus élmény. Valami titokzatos tapasztalás, amelyet emberi szavakkal nem lehet leírni, kimondani, mint ahogyan a kimondhatatlan Istent sem lehet kimondani. Amikor a lélek – mint Isten választotta – az imádságban meg tudja tapasztalni ezt a gyönyörűséget, hogy isteni Ura eljött már hozzá, akkor az *Énekek éneke* menyasszonyával esdekelhet isteni Urához, mondván: *Vigyél magaddal!* (Én 1, 4).

Vigyél magaddal! – Szabad gyengéd sürgetéssel, a szerelmesek türelmetlenkedésével újra meg újra elmondani isteni Urunknak:

Vigyél magaddal! – Ez már nem a gyermek szava, aki azt kérte: – „Vegyél föl! Emelj föl a magasba!” –, ez már a menyasszony epekedése:

Vigyél magaddal mennyei házadba!

Persze a mi isteni **Urunk nagyon szeret minket, de nagyon jó pedagógus is**. Tanítgat szüntelen, mit kell tennünk, illetve mit kell elszenvednünk, hogy Ő azután magával vigyen bennünket. Alkonyat volt ugyanis, amikor *így szólt Jézus: „Keljünk át a túlsó partra!”* (Mk 4, 35). A naphosszat való várakozás kell ahhoz, hogy Istennek ezt a hívó szavát meghallhassuk. Az alkonyat és a sötétség beállása is szükséges ahhoz, hogy Jézussal együtt beszállhassunk a bárkába. **A teljes ráhagyatkozás, a jegyesi készség is kell**, amellyel ki tudjuk mondani Jézusnak: „Követlek, bárhova mégy, megyek Utánad, bárhová vezetsz, mert Veled akarok lenni, akárhova is visz a Te utad! A tenger felszínére, viharába, bizonytalanságába, hullámaiba, vagy a Golgota hegy meredekére, de egyre jobban Veled akarok lenni, **egyre inkább fölfelé akarok menni Veled az úton!**” Ilyenkor a lélek megéli: „A szívem már odaát van, Nálad, Uram.” Esengve kéri: „Zárj karodba, szabadíts meg engem mindattól, ami nehezítené az utamat Hozzád! *Én a végzéseid útján akarok járni!*” (vö. Zsolt 118, 173).

Amikor az imádkozó lélek átéli ezt a gyengéd isteni ölelést, amikor már kezdi megtapasztalni, hogy Isten egyre jobban belevonja az Ő kicsiny emberi szívét isteni szíve végtelen szeretetébe, akkor ebben az örömben égve megmaradni kíván ebben az imaélményben. Sajnálná abbahagyni az imádságot, az Istennel való találkozásnak ezt az örömét. Éppen ezért **még jobban tüzesíteni akarja szíve lobogását, szeretete lángolását**, és esedezve kéri,

s ezért ujjongva énekeljük Neki:

Istenem, szeress még jobban engem szüntelen!

Most már nemcsak a mennyország magasából, valami ködös távolból hallja az Úr szavát, hanem szinte szemből szembe, mert hiszen az Úr már kezdi felemelni szíve arca magasságába, hallja az Úr szavát:

Gyermekem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!